

og Pligt til at afgjøre disse Spørgsmaal. (Case: Naturligvis!) Altsaa, at der skulde være nogen Betænknelighed ved at følge den Vej, at lade Domstolene komme til at afgjøre Spørgsmaalet og lade det komme ind under Præsidentens Afgjørelse, forstaar jeg ikke, at man kan sige. Jeg kan forstaa, at man kan sige, at det er ikke nok, og at man helst vil have noget Mere, men at der skulde være Betænknelighed ved at lade Domstolene komme til at udøve deres grundlovmæssige Ret, forstaar jeg ikke. Et andet Spørgsmaal er, om man mener, at denne Afgjørelse vil blive saaledes bindende, at den vil kunne afgive en sikker Norm. Jeg tror imidlertid, at det vil være meget let at faae Tilfældet frem paa en meget bindende Maade og faae det frem paa en saadan Maade, at det i Virkeligheden kan afgjøre selve det Spørgsmaal, hvad der forstaaes ved privat Tjenesteforhold og navnlig det, som er Hovedpunktet, hvorvidt det fordrer, at det skal være indgaaet og Overenskomst sluttet paa en vis længere Tid. Det er vedblivende min Overbevisning — og det forholder sig jo i dette Tilfælde som i saa mange andre — at man maa nøjes med den Afgjørelse, som Praxis giver, og jeg kan ikke finde det rigtigt, selv ganske afsat fra den Grundlovsfortolkning, jeg har gjort gjældende, saaledes bestandig at styrte frem med en Lov, hver Gang man møder et Begreb, som trænger til en nærmere Fortolkning.

Case: Jeg veed virkelig ikke, hvorledes jeg uden at komme til at tale med større Varme, end jeg har Lyft til, skal imødegaa den ærede Folkethingsmand, som nu havde Ordet, navnlig med Hensyn til Slutningen af hans Bemærkninger. Jeg veed virkelig ikke, hvorledes det maatte se ud med dens Begreber, som var istand til at fremkomme med saadanne Ord som den, det ærede Medlem har villet lægge mig i Munden, nemlig at jeg skulde have sagt, at man ikke kunde overgive Domstolene Paafølgelsen af det Spørgsmaal, hvorom Taleren her er i det Hele. Jeg er fuldkommen vis paa, at jeg ikke har sagt noget Saadant, men at jeg derimod har sagt — idet jeg gif over til at vise, at man ikke kunde være tjent med at gaa den Vej, som det ærede Mindretal har anvist, i Stedet for at give en Lov om disse Spørgsmaal — at man ikke kunde opnaa sin Hensigt tilstrækkelig. Dette var i alt Tald min Mening. Man kunde ikke opnaa Sikkerheden og den tilstrækkelige Betyrrelse for alle dem, der indlod sig i saadanne Forhold, ved at sige, at dette er Noget, som Domstolene skulle afgjøre. At en saadan Sag kan komme ind under Domstolene, og at deres Afgjørelse er bindende, er vel klart nok for Enhver, men Opgaven her er at finde en Vej, der er nemmere og sikkrere, og det er den, at give en Lov derom, men derimod ikke at lade Spørgsmaalet komme ind for Domstolene for ved deres Afgjørelser at finde en Regel, hvor- efter de forskjellige mødende Tilfælde skulle kunne

afgjøres. Jeg mente, at dette vilde være vanskeligt af den Grund, at Forholdene sjældent ville stille sig saaledes, at man kan sige, at det mødende Tilfælde akkurat er det samme som det, der er blevet afgjort ved Retten. Det ærede Medlem har lige overfor de forskjellige Beviser, som jeg har troet at kunne føre for Rigtigheden af min Paastand, underkastet hver enkelt af dem en Kritik, med Hensyn til hvilken det rigtignok forekommer mig, at det forholder sig akkurat paa samme Maade, som det forholder sig med det, han har udtalt om, hvad jeg aldrig har ladet fremkomme. Om Loven af 10de Mai 1854 om Lyende har jeg udtrykkelig fremhævet, at den angik en speciel Art af og ikke alle Tjenesteforhold, jeg bemærkede, at det var en Lyendelov, som angik Lyendekontrakter; men det anser jeg for at være givet, at Grunden til, at dens § 10 indeholder Bestemmelser om Forhold, der ere mere kortvarige end en Maaned, med de dertil friede næriere Bestemmelser, netop er de Forhold, hvorunder Tjenestetiden ellers kunde bestemmes, i Følge hvilke det er nødvendigt at give saadanne Regler med Hensyn til Lyendeforhold, altsaa netop saadanne Forhold, der ligge ind under det private Tjenesteforhold, som Grundloven omtaler. Dgaa med Hensyn til andre af de Punkter, jeg berørte, forekommer det mig rigtignok klart, at jeg enten maa have udtalt mig overordentlig utydeligt, eller ogsaa at det ærede Medlem maa have opfattet mine Ord paa en meget usforklarlig Maade. Men her vil jeg virkelig sige, at jeg vil antage, at det vilde være urigtig handlet af mig lige overfor den ærede Forsamling, om jeg vilde indlade mig paa saaledes i Enkeltheberne at berigtige, hvad det ærede Medlem har fundet uheldigt i mine Udtryk, og at klare, hvad jeg har ment med Hensyn til den Maade, hvorpaa man maatte lade det virkelige Livs Liv og Udvikling have Indflydelse, og med Hensyn til de Resultater, som man i de forskjellige Tilfælde derpaa maatte støtte.

Sagt: Det er ubehageligt i et saa rent juridisk Spørgsmaal som dette at skulle faste sig ind i Diskussionen, saa længe den føres mellem to af Tingets saa anerkjendte dygtige Jurister som de to sidste ærede Talere, og dobbelt ubehageligt, naar man, som i dette Tilfælde er Tilfældet med mig, maa udtale sig imod det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad), uagtet jeg er fuldstændig enig med ham i hans Grundanskuelse, at man nemlig under ingen Omstændigheder ved en almindelig Lov bør kunne udøve en saadan Indvirkning paa Fortolkningen af Grundloven, at dennes Bestemmelser i nogetomhelst Bessentligt derved kunne paavirkes eller forandres. Men jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem i, at det her foreliggende Forslag kommer ind paa dette Gebet. Jeg kan heller ikke være enig med ham i, at Valgloven ikke allerede for lang Tid siden har betraadt den Vej, som nærværende For-